

“Flugten til Amerika”

Bragt i En ægte Ølholmer i maj 2005.

Nedenstående brev blev skrevet af den 15-årige Marie til sin veninde Ellen på 16 år. Marie er på vej til en måske bedre tilværelse i USA da hun skriver. Hun er født i Ankjær af den ugifte tjenestepige Karen Nielsen, hvis forældre boede i Ølholm. Marie får en lillebror da hun er 2 år, moderen er stadig ugift og tjener i Ankjær. Børnene kommer til at bo på Langskov Fattiggaard, hun fra november 1870 og han fra november 1875. Marie er døbt Kirsten Maria Sørine Nielsen, og gik i skole hos lærer Steffensen, hvor Ellen også gik.

Langskov skole lå dengang på Præstevej, og lærerkonen var Ellens biologiske mor. Hendes plejeforældre var Stine og Anton Andersen på “Nyborghus” (Nyborgvej 7), som var barnløse.

Marie blev tjenestepige hos lærerparret, der begge var gift 2. gang, og som havde små børn.

I foråret 1882 udvandrede alenemoderen Karen Nielsen med sine 2 børn til USA, nærmere bestemt til Kenosha i Wisconsin, og sejlede derover ombord på skibet Geiser. 2 af hendes brødre, Peder og Søren var allerede udvandrede med deres familier til henholdsvis USA og New Zealand.

Brevet lyder:

Det er i Dag Fredag og det er den syttende Dag på Vandet saa du kan tro at vi længes inderlig efter at komme i Land. O kjære Ellen jeg kan ikke beskrive dig alt det man må døje paa Skibet, jeg vil nu skrive da vi var i Vejle og skulde paa Toget da sagde jeg: O hvor er det dejligt, men O den Dejlighed varede så kort, i Frederits kom vi på Skibet og blot over Lille Bælt blev vi svimle og på Store Bælt var jeg og Niels så syge at vi vare næved at kaste både Lever og Lunge op og så kan du vist nok tænke dig til Resten. Du må ikke se nøje på Skriften for Skibet gynger så jeg har ondt ved at sidde stille det Minut, O Gud hvor jeg har været syg og er det endnu, men min kjære Moder Gud hjælper hende O hvor hun lider, nej søde Ellen jeg skal aldrig råde noget Menneske til at rejse til Amerika endskjønt jeg ved ikke for dem der ej er syge, men de fleste lider meget. Jeg vil nu lade dig vide hvad vi spiser, hver Morgen begynder de at gaa med Sukker i store Blikfade og Smør også, så kommer de med Spegesild og Kl. 8 kommer Teen og til Middag spiser vi hvad det træffer. I Dag har vi spist Hvidkål, jeg fik ingen for der er slet ikke noget i hverken Kartoffler eller Gullerøder, men jeg fik lidt Flæsk og Kartoffler men jeg har kastet det op. Men min Moder fik ingen Ting og har ikke fået i flere Dage.

Jeg har fået mig en Kjæreste og det er en Nordmand det er ingen Mand men en Ungkarl, du kan tro det er et ejegodt Menneske, han giver mig en halv Bajer næsten hver Dag den koster 30 Øre og Skibsøl og ved ikke det gode han vil gjøre mig, jeg kan blot sige og kan han så vil han hjælpe mig, nu ender jeg dermed.

Glem fremfor alt ikke at hilse Steffensen og din Moder og Susanne og Tyra og Drengen og min egen lille Karen også Ingrid og min Søster Else Marie også Terkel og Maren Hansen og din Tante og Onkel.

Vis ingen Brevet, venligst Hilsen fra din hengivne Veninde på Søn.

Marie Nielsen Amerikaner.

Ellen Thyregod, Stine & Anton Andersen ca. 1890.